

DATOS IDENTIFICATIVOS

Interculturalismo en Entornos Socio-educativos

Asignatura	Interculturalismo en Entornos Socio-educativos			
Código	O05M007V01101			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar en la Diversidad en Contextos Educativos			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	4.5	OP	1	1c
Lengua Impartición	Gallego			
Departamento	Análisis e intervención psicosocioeducativa Historia, arte y geografía Lengua española			
Coordinador/a	Fernandez Bello, Pedro			
Profesorado	Cid Fernández, Xosé Manuel de Jesus Rodriguez, Maria Elena Fernandez Bello, Pedro Pato Lorenzo, Josefina			
Correo-e	pfervelho@uvigo.es			
Web				

Descripción general La materia forma parte del módulo Interculturalismo y educación, en el que también se incluye "Interculturalismo en contextos escolares". Los estudiantes cursan en primero lugar esta materia, que pretende suministrar un panorama de los desafíos sociales y culturales que plantea la realidad multicultural y multilingüe de la Comunidad Autónoma Gallega, destacadamente visibilizada por la reciente y cada vez más relevante presencia de inmigrantes y retornados, y que intenta elaborar respuestas innovadoras desde un interculturalismo crítico para el ámbito socioeducativo en general. Por ello entendemos esta materia como un espacio de reflexión crítica que interprete también desde una óptica geográfica el fenómeno de la movilidad y de las migraciones, que formule propuestas innovadoras sobre la gestión de la diversidad lingüística y cultural para la Galiza del siglo XXI y que impulse un diálogo intercultural igualitario con personas, colectivos y asociaciones de inmigrantes de diferentes culturas y lenguas con el objetivo de hallar valores compartidos para la convivencia y soluciones comunes para la superación de las barreras sociales, además de proporcionarles al alumnado los recursos necesarios para estimular y potenciar su capacidad de autocrítica en el plano de las creencias, actitudes y conductas estereotipadas y con prejuicios frente a las personas y grupos pertenecientes a otras culturas. En conclusión, la materia "Interculturalismo en entornos socio-educativos" participa en la consecución de aquellos objetivos del máster que hacen referencia, especialmente, a la adquisición de formación teórica de carácter multidisciplinar en el ámbito del interculturalismo, el análisis de situaciones reales y de experiencias educativas innovadoras, así como en el conocimiento, diseño, desarrollo y evaluación de programas, actividades y materiales de carácter socioeducativo y intercultural.

Competencias de titulación

Código	
A1	(*)Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar
A2	(*)Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as colaboracións innovadoras
A3	(*)Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre as prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, en especial de aquelas que posúen un alto grao de innovación
A4	(*)Realizar estudos sistemáticos, sobre todo os que implicaren melloras de prácticas educativas, sendo capaz de difundilos con claridade a diversos tipos de audiencias

A5	(*)Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica
A7	(*)Dominar diferentes estratexias metodolóxicas co propósito de mellorar as condutas profesionais e facilitar a aprendizaxe autónoma, a través do emprego de recursos como os contratos de aprendizaxe, a aprendizaxe baseada en problemas ou o uso de cartafolios.
A8	(*)Coñecer a lexislación básica referida á diversidade nos contextos educativos e socio-educativos, analizando a súa implicación no exercicio profesional
A9	(*)Identificar os servizos de apoio escolares e socio-comunitarios que poden ser de utilidade no ámbito da diversidade
A11	(*)Comprender, analizar e valorar as dimensións éticas e políticas implícitas nos procesos educativos formais e non formais en contextos de diversidade
A12	(*)Relacionar os contidos do mestrado coa experiencia persoal e con situacións educativas reais
A13	(*)Ser conscientes de que no ámbito educativo se toman continuamente decisións relacionadas co tratamento da diversidade, sendo necesario sacar á luz as ideas/teorías nas que se fundamentan esas decisións, tanto as persoais como as institucionais e colectivas.
A14	(*)Ser capaz de emitir unha valoración crítica sobre programas, materiais e prácticas educativas e socio-educativas relacionadas coa diversidade
A15	(*)Promover unha actitude positiva cara as ideas e as prácticas educativas innovadoras relacionadas coa diversidade
A16	(*)Adquirir condutas de respecto e de axuda. Ser sensibles a todo tipo de diversidade
A17	(*)Adquirir as habilidades básicas para o debate e a exposición de ideas fundamentadas
A18	(*)Favorecer o traballo cooperativo, asumindo responsabilidades e aceptando a disparidade de Opinións
B1	(*)Adquirir unha formación teórica de carácter multidisciplinar e comprender os fundamentos teórico-prácticos relacionados cos ámbitos de diversidade, con énfase nas necesidades educativas especiais, interculturalismo, compensación de desigualdades, sexo/xénero e educación de persoas adultas
B2	(*)Coñecer e analizar as situacións reais de diversidade que se poden ver reflectidas nos contextos educativos, tanto formais como non formais, empregando procesos sistemáticos de indagación
B4	(*)Favorecer a adquisición dos coñecementos e destrezas axeitadas para o deseño, posta en práctica e avaliación de propostas de intervención no ámbito da diversidade, ofrecendo novas iniciativas na resolución dos problemas
B5	(*)Adquirir un compromiso ético no desenvolvemento da profesión, especialmente no referido ao apoio dos colectivos e sectores sociais discriminados e menos favorecidos

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Tipología	Resultados de Formación y Aprendizaje
(*)1. Reforzar a capacidade de saber aplicar os coñecementos adquiridos á resolución de problemas en contextos amplos e interdisciplinarios mediante, entre outras metodoloxías, estratexias de aprendizaxe cooperativa e de aprendizaxe baseada en problemas/casos/proxectos.	saber hacer	A7 A12 B4
(*)2. Desenvolver representacións e actitudes positivas cara as diferentes linguas e culturas	Saber estar /ser	A15 B4
(*)3. Analizar e avaliar os diferentes modelos de xestión da diversidade lingüística e cultural	saber hacer	A3 A4 A8 B1 B4
(*)4. Promover movementos, asociacións e entidades de educación no ocio e no tempo libre que estimulen a presenza e a participación de crianzas, mozos e mozas inmigrantes e retornados para codefinir e coconstruir un mundo de todos desde o diálogo libre de imposicións	Saber estar /ser	A15 A18 B4
(*)5. Diseñar programas e/ou actividades e materiais de uso por asociacións de atención a colectivos culturalmente diversos, para favorecer a normalización da convivencia de diferentes culturas	saber hacer	A2 A5 B4
(*)6. Analizar e valorar prácticas educativas innovadoras relacionadas coa normalización da convivencia no ámbito local	saber hacer	A2 A3 B4
(*)7. Identificar os servizos socio-comunitarios e as súas actividades profesionais que se ofrecen a inmigrantes individual ou colectivamente		A9 B2
(*)8. Levar a cabo actividades de planificación e avaliación de iniciativas interculturais, empregando metodoloxías que favorezan o traballo colaborativo entre alumnado, profesionais e con asociacións de inmigrantes	saber hacer	A14 A17 A18 B4
(*)9. Ser capaz de valorar positivamente os sistemas culturais minoritarios, incluído o propio que, paradóxicamente, se pode considerar minoritario no propio territorio, por baixa autoestima e carencia dunha política de posta en valor dos valores culturais galegos e os relacionados coas colectividades xeográficamente próximas	Saber estar /ser	A11 A16 B5

(*)10. Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos xeográficos ó seu traballo no campo do interculturalismo	saber	A2 A3 B4
(*)11. Boa vontade para ser consciente do impacto dos seus propios estilos de vida sobre os seus contextos sociais local e xeral	Saber estar /ser	A11 A13 A15 B5
(*)12. Proporcionar os recursos necesarios para potenciar a súa capacidade reflexiva e para adoptar unha actitude responsábel, respectuosa e cooperativa no traballo con persoas e grupos de inmigrantes	Saber estar /ser	A15 A18 B5
(*)13. Coñecer os diferentes enfoques teóricos e análises da realidade da convivencia entre colectivos con diferenzas lingüísticas e culturais	saber	A1 B1
(*)14. Reflexionar sobre os contributos a Psicoloxía Social pode ofrecer como ferramenta explicativa á hora de dar conta dos procesos que rixen a conduta interpersoal e intergrupala.	saber	A2 A3 B1
(*)15. Contribuír á educación intercultural profundizando no coñecemento dos fenómenos subxacentes ao desenvolvemento de prexuízos e de actitudes e comportamentos discriminativos fronte ás persoas diferentes	saber	A1 A11 B1
(*)16. Lograr competencias para manexar eficazmente os conflitos intergrupais xurdidos no ámbito da multiculturalidade e para promover actitudes cooperativas previndo e/ou reducindo os prexuízos.	saber hacer	A3 A12 A17 A18 B4
(*)17. Saber interpretar críticamente os mecanismos (latentes ou manifestos, conscientes ou inconscientes) mediante os que a cultura ou os colectivos dominantes continúan a manter minorizados a grupos lingüísticos, étnicos, socioculturais...	saber	A13 A14 B2

Contenidos

Tema	
(*)1. O directo á diferenza. Implicacións socioeducativas do interculturalismo	(*)1.1. A educación intercultural nos contextos socioeducativos 1.2. Interculturalismo e educación para a paz 1.3. Experiencias socioeducativas na nosa realidade 1.4. Planificación e avaliación de un Encontro Intercultural
(*)2. A perspectiva intercultural desde as diversas realidades xeográficas	(*)2.1. As diferentes áreas xeográficas no marco natural 2.2. As diferentes áreas xeográficas no marco sociocultural 2.3. As migracións no mundo actual 2.4. A integración na comunidade local da diversidade sociocultural
(*)3. Aspectos psicosociais das comunidades con diversidade social e cultural	(*)3.1. Estereotipos: clasificación, funcións e orientacións teóricas 3.2. Relación entre estereotipo, prexuízo e discriminación 3.3. As relacións intergrupais. Enfoques teóricos: teoría do conflito realista e teoría da identidade social 3.4. Psicoloxía social aplicada á resolución de conflitos intergrupais. Cambio de actitudes e redución de prexuízos
(*)4. A xestión do plurilingüismo en Galicia como desafío histórico	(*)4.1. Principios, estratexias e referencias relevantes 4.2. Propostas de boas prácticas (no contexto educativo formal e non formal) desde a análise e avaliación de casos significativos: Canadá, Australia, Vale de Aosta, Luxemburgo, Cataluña, País Vasco

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Sesión magistral	6	12	18
Seminarios	1	6.5	7.5
Presentacións/exposicións	2	6	8
Traballo de aula	13	0	13
Traballo tutelado	0	50	50
Outros	5	10	15
Actividades introductorias	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxías

	Descrición
Sesión magistral	(*)Exposición ao alumnado da información básica sobre os contidos da materia e/ou directrices sobre os traballos, exercicios ou proxectos a desenvolver polos discentes de forma individual ou colectiva

Seminarios	(*)Convide a persoas con experiencia práctica. Reflexión sobre a súa actuación profesional e o labor que desenvolve a entidade na que traballa
Presentacións/exposicións	(*)Presentación dos resultados en pequeno grupo (previa presentación escrita) e debate e selección de propostas en gran grupo sobre aspectos relevantes da materia (con consignas previas do profesor) mediante o uso do póster
Trabajos de aula	(*)O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.
Trabajos tutelados	(*)O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Otros	(*)Participación nas actividades de módulo
Actividades introductorias	(*)Actividades dirixidas a tomar contacto co alumnado e presentar a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	
Trabajos de aula	
Trabajos tutelados	

Evaluación

	Descrición	Calificación
Presentacións/exposicións	(*)Presentación en clase de resultados do traballo individual ou en pequeno grupo (con entrega previa dun texto escrito)	10%
Trabajos de aula	(*)Valoración das actividades realizadas na aula ou en outros contextos controlados	50%
Trabajos tutelados	(*)Valoración do traballo tutelado, individual ou grupal	30%
Otros	(*)Actividade de módulo	10

Otros comentarios sobre la Evaluación

As actividades non superadas na 1ª convocatoria poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente conseguidas.

Fuentes de información

Recomendaciones